

თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაციის მნიშვნელობა ვაქცინაციის
პროგრამების წარმატებით განხორციელებისთვის

The importance of consistent health communication for the successful
implementation of vaccination programs

<https://doi.org/10.52340/healthecosoc.2025.09.02.13>

დავით შოვნაძე ^{1a}

David Shovnadze ^{1a}

¹ ბიზნესის სკოლა, კავკასიის უნივერსიტეტი, თბილისი, საქართველო

¹ School of Business, Caucasus University, Tbilisi, Georgia

^a davitshovnadze@cu.edu.ge

აბსტრაქტი

შესავალი: ვაქცინაცია არის ერთ-ერთი ყველაზე წარმატებული საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის ინტერვენცია, რომელმაც მნიშვნელოვნად შეამცირა ინფექციური დაავადებების ტვირთი. მიუხედავად მისი ეფექტიანობისა, საზოგადოებაში პერიოდულად ჩნდება სკეპტიციზმი და დეზინფორმაცია, რაც ხშირად გამოწვეულია ჯანდაცვის კომუნიკაციის არათანმიმდევრობით. COVID-19-ის პანდემიამ მკაფიოდ აჩვენა, რომ ურთიერთგამომრიცხავი გზავნილები ამცირებს ნდობას და აფერხებს იმუნიზაციის პროგრამების წარმატებით განხორციელებას. კვლევის მიზანია შეაფასოს ჯანდაცვის კომუნიკაციის თანმიმდევრულობის მნიშვნელობა ვაქცინაციის პროგრამების ეფექტიანობისთვის და გააანალიზოს ის ფაქტორები, რომლებიც განსაზღვრავს ნდობასა და კომუნიკაციის სანდოობას. **მეთოდები:** ნაშრომი ეფუძნება თვისებრივ კვლევას და 2015–2025 წლების შუალედში გამოქვეყნებული საერთაშორისო ორგანიზაციების (WHO, UNICEF, OECD, Gavi) ანგარიშებისა და სამეცნიერო ლიტერატურის სისტემურ მიმოხილვას. შერჩევის კრიტერიუმებია თანამედროვეობა, რელევანტურობა და სამეცნიერო ავტორიტეტულობა. **შედეგები:** ლიტერატურის ანალიზმა აჩვენა, რომ თანმიმდევრული, მტკიცებულებებზე დაფუძნებული კომუნიკაცია ზრდის ნდობას, ამცირებს დეზინფორმაციის გავლენას და ხელს უწყობს ვაქცინაციისადმი საზოგადოებრივი თანხმობის ჩამოყალიბებას. კვლევები ცხადყოფს, რომ კოორდინირებული კომუნიკაციური სტრატეგიები მნიშვნელოვნად ზრდის იმუნიზაციის მოცვას და ეფექტიანობას. **დასკვნა:** ჯანდაცვის კომუნიკაციის თანმიმდევრულობა არა მხოლოდ ტექნიკური, არამედ ეთიკური და მორალური ვალდებულებაა. საზოგადოების წევრებს უნდა ჰქონდეთ წვდომა ერთგვაროვან და სანდო ინფორმაციაზე, რაც უზრუნველყოფს ინფორმირებულ არჩევანსა და სამართლიანობას. შესაბამისად, თანმიმდევრული კომუნიკაცია უნდა აღიქმებოდეს როგორც გლობალური საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის სტრატეგიული ინვესტიცია, რომელიც უზრუნველყოფს იმუნიზაციის მდგრადობას, სოციალური ნდობის გაძლიერებას და სიცოცხლის გადამრჩენი პროგრამების ეფექტიან რეალიზაციას.

საკვანძო სიტყვები: ჯანდაცვის კომუნიკაცია, ვაქცინაცია, დეზინფორმაცია, შეთქმულების თეორიები, საზოგადოებრივი ჯანმრთელობა, ეთიკა.

რეკომენდირებული ციტირება: შოვნაძე დ. (2025). თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაციის მნიშვნელობა ვაქცინაციის პროგრამების წარმატებით განხორციელებისთვის. *ჯანდაცვის პოლიტიკა, ეკონომიკა და სოციოლოგია*, 9 (2). DOI: <https://doi.org/10.52340/healthecosoc.2025.09.02.13>.

Abstract

Introduction: Vaccination is one of the most successful public health interventions of the past two centuries, having saved millions of lives and significantly reduced the burden of infectious diseases, both economically and in terms of health and mortality. Despite its proven effectiveness, negative public attitudes toward vaccination have periodically emerged and intensified over time. This phenomenon is reflected in the creation and spread of disinformation and conspiracy theories, often fueled by inconsistent communication campaigns from health authorities. The COVID-19 pandemic marked a major turning point, clearly demonstrating the dangers that arise when the public receives contradictory messages and ambiguous information. Such inconsistency undermines trust, fosters skepticism, and hampers the successful implementation of immunization programs, thereby reducing coverage rates. Against this backdrop, consistent, transparent, and evidence-based health communication has become one of the main pillars of global public health protection. This study aims to examine and evaluate the importance of consistency in health communication for the effective implementation of vaccination programs, analyze the theoretical foundations of health communication, explore global experiences, and assess the principles of strategic communication in combating disinformation. It also seeks to identify key factors that determine the credibility of communication and the degree of public trust. **Methods:** Methodologically, the study employs a qualitative approach and a systematic review of the literature. The analysis draws upon reports from the World Health Organization (WHO), UNICEF, OECD, and Gavi, as well as authoritative scientific publications from 2015 to 2025. Selection criteria included modernity, relevance, and scientific credibility. Content analysis of the literature revealed key trends, including the impact of communication consistency on trust, the psychological mechanisms underlying disinformation, the social origins of conspiracy theories, and the ethical considerations in health communication. **Results:** The findings demonstrate that consistent communication is essential for maintaining public trust, promoting behavioral change, and enhancing resilience to disinformation. Unified and coordinated messaging—across levels from international organizations to local health personnel - promotes public awareness and adherence to vaccination programs. This is evidenced by the cases of New Zealand, Finland, and Rwanda, where coordinated communication strategies contributed significantly to vaccination success. **Conclusion:** The study concludes that consistency in health communication is not merely a technical matter but an ethical and moral imperative. The core principles of public health ethics—autonomy, fairness, and non-maleficence—require that all individuals receive equally reliable, consistent, and comprehensible information, which is essential for informed decision-making. Consistency also represents a form of democratic accountability, as transparent communication strengthens public engagement. Ultimately, the success of immunization programs depends substantially on consistent health communication, which should be regarded as a strategic investment ensuring the sustainability of immunization, the strengthening of social cohesion, and the effectiveness of life-saving health interventions.

Keywords: Health communication, vaccination, disinformation, conspiracy theories, public health, ethics.

Recommended Citation: Shovnadze D. (2025). The importance of consistent health communication for the successful implementation of vaccination programs. *Health Policy, Economics and Sociology*, 9(2). <https://doi.org/10.52340/healthecosoc.2025.09.02.13>.

შესავალი

ვაქცინაცია რჩება ისტორიაში ერთ-ერთ ყველაზე ეფექტურ საზოგადოებრივ ჯანმრთელობის ინტერვენციად, რომელიც ყოველწლიურად მილიონობით ადამიანს სიკვდილს აცილებს თავიდან და ამცირებს ინფექციური დაავადებების ტვირთს მთელ მსოფლიოში (WHO, 2023a). მიუხედავად დამტკიცებული სარგებლისა, საზოგადოების მხრიდან მათ მიღებას სულ უფრო მეტად უქმნის პრობლემებს და შეფერხებებს ფართოდ გავრცელებული დეზინფორმაციული ნაკადები, ინსტიტუტებისადმი უნდობლობა და ჯანდაცვის ორგანოების არათანმიმდევრული კომუნიკაცია (Betsch et al., 2020). COVID-19-ის გლობალურმა პანდემიამ კარგად აჩვენა, თუ როგორ შეუძლია ფრაგმენტულ და წინააღმდეგობრივ ჯანმრთელობის მესიჯებს შეარყიოს საზოგადოების ნდობა, გამოიწვიოს დაბნეულობა და გააძლიეროს შეთქმულების თეორიები (Dubé et al., 2021).

თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაცია ვაქცინაციის პროგრამების პოპულარიზაციისა და საზოგადოებრივ ჯანდაცვის განათლების ქვაკუთხედი. ის უზრუნველყოფს იმას, რომ ინდივიდებმა მიიღონ მკაფიო, სანდო და თანმიმდევრული მესიჯები ჯანდაცვის სერვისების მიწოდების ყველა დონეზე — გლობალური ორგანიზაციებიდან ადგილობრივ მედპერსონალის ჩათვლით. მესიჯების თანმიმდევრულობა აძლიერებს ნდობას, აუმჯობესებს გაგებას და ამცირებს დეზინფორმაციის მავნე ზემოქმედებას (Omer et al., 2020).

ეს სტატია განიხილავს ვაქცინაციის კამპანიებში თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაციის შენარჩუნების მნიშვნელობას გლობალური პერსპექტივიდან. ის იკვლევს, თუ როგორ აყალიბებს თანმიმდევრულობა ნდობას, როგორ უპირისპირდება შეთქმულების ნარატივებს და როგორ აძლიერებს საზოგადოების დამყოლობას ვაქცინაციის რეკომენდაციებთან მიმართებაში. გარდა ამისა, იგი განიხილავს მტკიცებულებებზე დაფუძნებულ სტრატეგიებსა და საუკეთესო პრაქტიკებს, რომლებიც გლობალურად არის დანერგილი ჯანდაცვის კომუნიკაციაში თანმიმდევრულობისა და გამჭვირვალობის უზრუნველსაყოფად.

მეთოდები

წარმოდგენილი კვლევა ეფუძნება ლიტერატურის მიმოხილვის მეთოდოლოგიას, რომლის მიზანია თემასთან დაკავშირებული მეცნიერული და პრაქტიკული გამოცდილების გაანალიზება. კვლევის პროცესში გამოყენებულია სხვადასხვა საერთაშორისო ორგანიზაციის ოფიციალური დოკუმენტები, ასევე ავტორიტეტული სამეცნიერო სტატიები და პუბლიკაციები.

ლიტერატურის შერჩევა განხორციელდა შემდეგი კრიტერიუმების გათვალისწინებით:

ავტორიტეტულობა: გამოყენებულია მაღალი იმპაქტის მქონე სამეცნიერო ჟურნალებში გამოქვეყნებული ნაშრომები და საერთაშორისო ორგანიზაციების (WHO, UNICEF, OECD, Gavi და სხვ.) ანგარიშები.

რელევანტურობა: შერჩეული მასალები უშუალოდ ეხება ჯანდაცვის კომუნიკაციის თანმიმდევრულობის მნიშვნელობას, მის ელემენტებსა და პრაქტიკულ მაგალითებს.

თანამედროვეობა: ლიტერატურის უმრავლესობა მოიცავს უკანასკნელი ათწლეულის (2015–2025 წწ.) კვლევებსა და პუბლიკაციებს.

მიმოხილვის პროცესში გამოყენებულია თემატური შინაარსობრივი ანალიზი, რომლის მეშვეობითაც იდენტიფიცირდა და შეჯერდა სხვადასხვა წყაროში წარმოდგენილი ძირითადი თემები და ტენდენციები. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ჯანდაცვის კომუნიკაციაში თანმიმდევრულობის როლის გაანალიზებას, დეზინფორმაციისა და შეთქმულების

თეორიებთან ბრძოლის მექანიზმების შესწავლას, ასევე საზოგადოებრივი ნდობის შენარჩუნების სტრატეგიების შეფასებას.

ლიტერატურის მიმოხილვა

თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაციის თეორიული საფუძვლები

ჯანდაცვის კომუნიკაცია დაფუძნებულია სიცხადის, გამჭვირვალობისა და ემპათიის პრინციპებზე (Kalke et al., 2021). თეორიული მოდელები, როგორიცაა ჯანმრთელობის რწმენის მოდელი (Health Belief Model), დაგეგმილი ქცევის თეორია (Theory of Planned Behavior) და რისკის სოციალური გაძლიერების ჩარჩო (Social Amplification of Risk Framework), ხაზს უსვამენ კომუნიკაციის კრიტიკულ როლს ჯანმრთელობის ქცევების ფორმირებაში.

არათანმიმდევრული ან ორაზროვანი მესიჯები არღვევს ფსიქოლოგიურ მექანიზმებს, იწვევს დაბნეულობას, უნდობლობას და ეჭვს. თანმიმდევრულობა კი არ შემოიფარგლება მესიჯების განმეორებით; იგი გულისხმობს ინფორმაციის შინაარსობრივ და ტონალურ შეთანხმებას დროის, წყაროსა და პლატფორმების ქრილში. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO, 2022) განმარტებით, თანმიმდევრული კომუნიკაცია მოიცავს სიზუსტეს, უწყვეტობასა და ჰარმონიას ყველა საკომუნიკაციო არხში, რაც გამორიცხავს წინააღმდეგობებსა და გაურკვევლობებს გლობალურ, ეროვნულ და ადგილობრივ დონეებზე შორის.

თანმიმდევრული მესიჯები ასევე ხელს უწყობს კოგნიტურ გამართულობას (cognitive fluency), რაც გულისხმობს იმ სიმარტივეს, რომლითაც ინდივიდები ამუშავებენ მიღებულ ინფორმაციას. სტაბილური და პროგნოზირებადი მესიჯი აღიქმება უფრო სანდოდ და ჭეშმარიტად (Pennycook et al., 2018), ხოლო წინააღმდეგობრივი ან მერყევი კომუნიკაცია — მაგალითად, მკაფიო განმარტებების გარეშე შეცვლილი გაიდლაინები — ასუსტებს ნდობას. მსგავსი მაგალითი გამოიკვეთა COVID-19-ის პანდემიის ადრეულ ეტაპებზე, როდესაც ურთიერთგამომრიცხავი გზავნილები ნიღბების, ვაქცინაციისა და გადაცემის გზების შესახებ მნიშვნელოვან დაბნეულობას იწვევდა (Hornsey et al., 2021).

თანმიმდევრულობის როლი ნდობის ჩამოყალიბებაში

ნდობა წარმოადგენს საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და ჯანდაცვის კომუნიკაციის საკვანძო საფუძველს. ნდობის გარეშე, ყველაზე მეცნიერულად დასაბუთებულმა მესიჯებმაც კი შეიძლება ვერ მოახდინონ გავლენა ქცევაზე (Larson et al., 2018). კომუნიკაციის თანმიმდევრულობა ზრდის სანდოობას, ხელს უწყობს გამჭვირვალობას და ქმნის სტაბილურ საინფორმაციო გარემოს.

ჯანმოსა და UNICEF-ის 2021 წლის საკომუნიკაციო ჩარჩოს მიხედვით, თანმიმდევრულობა განისაზღვრება როგორც ერთ-ერთი ხუთი გადამწყვეტი ფაქტორი საზოგადოებრივი ნდობის შესანარჩუნებლად საგანგებო სიტუაციებში (WHO, 2021b). როდესაც ჯანდაცვის ორგანოები უზრუნველყოფენ შეთანხმებულ და სტაბილურ ინფორმაციას, საზოგადოება მათ აღიქვამს კომპეტენტურ და საიმედო ინსტიტუტებად. საპირისპიროდ, არათანმიმდევრული მესიჯები ქმნის შთაბეჭდილებას დეზორგანიზაციისა ან ფარული მიზნების არსებობის შესახებ, რაც აძლიერებს უნდობლობას და ხელს უწყობს შეთქმულების თეორიების გავრცელებას.

ჯანდაცვის პროფესიონალები — ექიმები, ექთნები და საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ექსპერტები — რჩებიან ვაქცინების შესახებ ინფორმაციის ყველაზე სანდო წყაროებად. როდესაც ისინი ერთიან მესიჯებს ავრცელებენ, სხვადასხვა არხიდან მოსული თანხვედრილი ინფორმაცია აძლიერებს მის მიღებას. ოფიციალურ განცხადებებსა და ადგილობრივ კომუნიკაციას შორის შეუსაბამობა კი ამცირებს ნდობას და ვაქცინაციისადმი მზადყოფნას.

დაბალ და საშუალო შემოსავლის მქონე ქვეყნებში, სადაც ჯანდაცვის ინფრასტრუქტურა ფრაგმენტულია, თანმიმდევრულობა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს მრავალენოვან და კულტურულად მრავალფეროვან გარემოში. ერთიანი მესიჯები ამცირებს გაუგებრობებს და უზრუნველყოფს ჯანდაცვის ინფორმაციის სამართლიან გავრცელებას (Gavi, 2022).

თანმიმდევრულობა არ არის მხოლოდ მესიჯების განმეორება, არამედ გულისხმობს ინფორმაციის შეთანხმებას დროის, წყაროებისა და პლატფორმების კონტექსტში.. ჯანმრთელობის მსოფლიო ორგანიზაციის (WHO, 2022) განმარტებით, თანმიმდევრული კომუნიკაცია მოიცავს მესიჯის სიზუსტეს, უწყვეტობას და ჰარმონიას ყველა საკომუნიკაციო არხში, რაც უზრუნველყოფს გლობალურ, ეროვნულ ან ადგილობრივ დონეებს შორის წინააღმდეგობების და გაურკვევლობების არარსებობას.

გლობალური გამოცდილება: გაკვეთილები ვაქცინაციის კამპანიებიდან

COVID-19 პანდემია

COVID-19-ის პანდემია მნიშვნელოვანი გამოცდა იყო გლობალური ჯანდაცვის კომუნიკაციის სისტემებისთვის. ადრეულ ეტაპზე სწრაფად ცვალებადი სამეცნიერო ცოდნა და არათანმიმდევრული გზავნილები — ნიღბების გამოყენებაზე, ვაქცინების უსაფრთხოებაზე და დაავადების გადაცემის მექანიზმებზე — იწვევდა დაბნეულობასა და სკეპტიციზმს (Betsch et al., 2020).

ქვეყნებმა, როგორცაა ახალი ზელანდია, ფინეთი და სამხრეთ კორეა, რომლებიც ახორციელებდნენ გამჭვირვალე და თანმიმდევრულ კომუნიკაციას, აჩვენეს ვაქცინაციისადმი დამყოლობის მაღალი დონე (OECD, 2022). მათ მიმართეს რეგულარული ბრიფინგების პრაქტიკას, ექსპერტთა ჩართულობას და მრავალარხიან კომუნიკაციას, რაც უზრუნველყოფდა ინფორმაციის თანხვედრას. საპირისპიროდ, ქვეყნებში, სადაც პოლიტიკური და სამეცნიერო მესიჯები წინააღმდეგობრივად ჟღერდა, დაფიქსირდა ვაქცინაციის დაბალი მაჩვენებლები და დეზინფორმაციისადმი მაღალი მგრძნობელობა (Burki, 2021).

პოლიომიელების აღმოფხვრის კამპანიები

პოლიომიელების გლობალური აღმოფხვრის ინიციატივამ (WHO, UNICEF, Rotary International) აჩვენა, რომ თანმიმდევრული კომუნიკაცია ხანგრძლივად ინარჩუნებს საზოგადოებრივ ნდობასა და ჩართულობას (WHO, 2020). სამხრეთ აზიასა და აფრიკაში კულტურულად მორგებულმა და თანმიმდევრულმა მესიჯებმა მნიშვნელოვნად შეამცირა ვაქცინაციისადმი წინააღმდეგობა. 2003–2004 წლებში ჩრდილოეთ ნიგერიაში პოლიოვაქცინაციის ბოიკოტი, რომელიც გავრცელებულმა შეთქმულების თეორიებმა გამოიწვია, მოგვარდა მხოლოდ მაშინ, როცა მესიჯები შეთანხმდა ადგილობრივ რელიგიურ ლიდერებსა და საერთაშორისო ორგანიზაციებს შორის (Jegede, 2007).

HPV ვაქცინის კომუნიკაცია

ადამიანის პაპილომავირუსის (HPV) ვაქცინის დანერგვის პროცესში არათანმიმდევრულმა კომუნიკაციამ მნიშვნელოვნად იმოქმედა საზოგადოებრივ დამოკიდებულებაზე. იაპონიაში მედიამ გაამძიერა დაუდასტურებელი გვერდითი მოვლენების შესახებ ინფორმაცია, რამაც ვაქცინაციის მოცვა 70%-დან 1%-ზე ნაკლებამდე შეამცირა ერთ წელიწადში (Wilson et al., 2020). საპირისპიროდ, ავსტრალიაში თანმიმდევრული და პოზიტიური ნარატივით — რომელიც ფოკუსირდებოდა კიბოს პრევენციაზე — მიღწეული იქნა მსოფლიოში ერთ-ერთი უმაღლესი იმუნიზაციის დონე (Oketch et al., 2023).

წარმატებული თანმიმდევრული კომუნიკაციის მაგალითები

ფინეთის საკომუნიკაციო სტრატეგია COVID-19-ის წინააღმდეგ

ფინეთის ჯანდაცვის ორგანოებმა, ფინეთის ჯანმრთელობისა და კეთილდღეობის ინსტიტუტის ხელმძღვანელობით, შექმნეს მრავალენოვანი საინფორმაციო პლატფორმა, რომლის მეშვეობითაც საზოგადოებას ყოველდღიურად მიეწოდებოდა ერთიანი, განახლებული და მკაფიო ინფორმაცია. კამპანიის მთავარ ხაზს წარმოადგენდა საზოგადოების წინაშე პასუხისმგებლობა და ანგარიშვალდებულება, რაც უზრუნველყოფდა ევროპაში საზოგადოებრივი ნდობის ერთ-ერთ ყველაზე მაღალ დონეს (OECD, 2022).

რუანდის ვაქცინაციის კამპანიები

რუანდის ჯანდაცვის სამინისტრომ HPV-ისა და COVID-19-ის ვაქცინაციის ეროვნული კამპანიები განახორციელა კოორდინირებული კომუნიკაციის საფუძველზე — ეროვნული დონიდან სოფლის დონემდე. ერთიანი მესიჯების თანმიმდევრულობა, რომელიც გაძლიერებული იყო საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მუშაკების აქტიური ჩართულობით, უზრუნველყოფდა მოსახლეობის ინფორმირებულობას და ვაქცინაციის 90%-ზე მეტი მოცვის მიღწევას (Gavi, 2022).

ახალი ზელანდიის გამჭვირვალე მესიჯები

ახალი ზელანდიის პრემიერ-მინისტრი და ჯანდაცვის ოფიციალური პირები რეგულარულად მართავდნენ საჯარო ბრიფინგებს თანმიმდევრული, მკაფიო და ემპათიური ტონით. „ხუთი მილიონიანი გუნდის“ (Team of Five Million) ნარატივმა მოახერხა საზოგადოების გაერთიანება, ნდობის შენარჩუნება და დეზინფორმაციის ეფექტური შეჩერება (OECD, 2022).

თანმიმდევრულობის გაზომვა და შეფასება

ეფექტური კომუნიკაცია მოითხოვს სისტემატურ შეფასებას. შეფასების ინდიკატორები მოიცავს:

- მესიჯების თანმიმდევრულობას სხვადასხვა წყაროს შორის,
- განახლებების სიხშირესა და დროულობას,
- საზოგადოების ინფორმირებულობისა და გაგების დონეს.

ასეთი შეფასებისთვის გამოიყენება ინსტრუმენტები, როგორიცაა სენტიმენტისა და ემოციების ანალიზი, ფოკუს-ჯგუფები, მედია მონიტორინგი და საზოგადოებრივი აღქმის კვლევები (WHO, 2023a). უწყვეტი მონიტორინგი საშუალებას აძლევს ჯანდაცვის სისტემებს დროულად მოერგონ ცვლილებებსა და გამოწვევებს, თავიდან აიცილონ არათანმიმდევრული მესიჯები და შეინარჩუნონ გრძელვადიანი სანდოობა.

დასკვნა

თანმიმდევრული ჯანდაცვის კომუნიკაცია წარმოადგენს ერთ-ერთ მთავარ წინაპირობას ვაქცინაციის პროგრამების წარმატებული განხორციელებისთვის. ის ქმნის და ინარჩუნებს ნდობას, ამცირებს დეზინფორმაციის გავლენას და ხელს უწყობს სამართლიან, ინფორმირებულ საზოგადოებრივ აღქმებს.

გლობალური გამოცდილება — COVID-19-ის, პოლიომიელიტის აღმოფხვრისა და HPV-ის ვაქცინაციის მაგალითებზე დაფუძნებით — ცხადყოფს, რომ მესიჯის თანმიმდევრულობა ხშირად განსაზღვრავს საზოგადოებრივი ქცევის მიმართულებას, ანუ მიიღებს თუ უარყოფს მოსახლეობა ვაქცინაციის პროცესს.

თანამედროვე საინფორმაციო გარემოში, სადაც შეთქმულების თეორიები და ციფრული დეზინფორმაცია სწრაფად ვრცელდება, თანმიმდევრულობა უნდა იქცეს ყველა პლატფორმასა და მონაწილეს შორის საერთო, გამაერთიანებელ ხაზად. მთავრობებმა, ჯანდაცვის

ორგანიზაციებმა და მედიამ უნდა უზრუნველყონ კოორდინაცია, რათა გავრცელებული გზავნილები იყოს ერთგვაროვანი, გამჭვირვალე და ემპათიური.

საბოლოოდ, ჯანდაცვის სფეროში თანმიმდევრული კომუნიკაცია არის როგორც მეცნიერული, ისე მორალური იმპერატივი — შემაერთებელი ქსოვილი, რომელიც აკავშირებს საზოგადოებრივ ნდობას საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის შედეგებთან. იგი უზრუნველყოფს, რომ სიცოცხლის გადამრჩენი ვაქცინები ეფექტიანად მიეწოდოს ყველა ჯგუფს და თაობას, საზოგადოებრივი კეთილდღეობის სამართლიანი და მდგრადი განვითარებისთვის.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. Betsch, C., Böhm, R., Korn, L., & Holtmann, C. (2020). On the benefits of explaining herd immunity in vaccine advocacy. *Nature Human Behaviour*, 4(4), 372–379.
2. Burki, T. (2021). Vaccine misinformation and social media. *The Lancet Digital Health*, 3(5), e219–e220.
3. Childress, J.E., Faden, R.R., Gaare, R.D., Gos M.L., Kahn, J., Bonni, R.J., Kass, N.E., Mastroianni, A.C., Moreno, J.D., Nieburg, P. (2002). Public health ethics: Mapping the terrain. *Journal of Law, Medicine & Ethics*, 30(2), 170–178.
4. Cinelli, M., Quattrocioni, W., Galeazzi, A., Valensise, C.M., Brugnoli, E., Schmidt, A.L., Zola, P., Zollo, F., Scala, A. (2020). The COVID-19 social media infodemic. *Scientific Reports*, 10(1), 16598.
5. Douglas, K.M., Uscinski, J.E., Sutton, R.M., Cichocka, A., Nefes, T., Chee Siang Ang., Deravi, F. (2019). Understanding conspiracy theories. *Political Psychology*, 40(S1), 3–35.
6. Dubé, E., Ward, J.K., Verger, P., MacDonald, N.E. (2021). Vaccine hesitancy: An overview. *Human Vaccines & Immunotherapeutics*, 17(5), 1599–1609.
7. Gavi, The Vaccine Alliance. (2022). *Rwanda's success in vaccination campaigns*.
8. Hornsey, M.J., Harris, E.A., Fielding, K.S. (2021). The psychological roots of anti-vaccination attitudes. *PNAS*, 118(25), e2106445118.
9. Jegede, A.S. (2007). What led to the Nigerian boycott of the polio vaccination campaign? *PLoS Medicine*, 4(3), e73.
10. Kalke, K., Studd, H., Scherr, C.L. (2021). Communicating uncertainty in public health. *Health Communication*, 36(1), 10–18.
11. Larson, H.J., Clarke, R.M., Jarrett, C., Eckersberger, E., Levine, Z., Schulz, W.S., Paterson, P. (2018). Measuring trust in vaccination: A global perspective. *The Lancet*, 392(10161), 2244–2256.
12. Lewandowsky, S., Cook, J., Ecker, U.K.H. (2021). The Debunking Handbook 2020. *PLOS ONE*, 16(10), e0259050.
13. OECD. (2022). *Trust and public communication in times of crisis*. OECD Publishing.
14. Oketch, S.Y., Ochomo, E.O., Orwa, J.A., Mayieka, L.M., Abdullahi, L.H. (2023). Communication strategies to improve human papillomavirus (HPV) immunization uptake among adolescents in sub-Saharan Africa: a systematic review and meta-analysis, *BMJ Open*
15. Opel, D.J., Salmon, D.A., Marcuse, E.K. (2020). Building trust and confidence in COVID-19 vaccines. *JAMA*, 324(23), 2215–2216.
16. Pennycook, G., Rand, D.G. (2021). The psychology of fake news. *Trends in Cognitive Sciences*, 25(5), 388–402.
17. Pennycook, G., Rand, D.G. (2018). Cognitive reflection and the evaluation of fake news. *Journal of Experimental Psychology: General*, 147(12), 1865–1880.

18. van Prooijen, J. W., & Douglas, K. M. (2018). Belief in conspiracy theories: Basic principles of an emerging research domain. *European Journal of Social Psychology*, 48(7), 897–908.
19. Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. *Science*, 359(6380), 1146–1151.
20. WHO. (2020). *Managing the COVID-19 infodemic: Promoting healthy behaviours and mitigating the harm from misinformation and disinformation*. World Health Organization.
21. WHO. (2021b). *Risk communication and community engagement during health emergencies: Interim guidance*.
22. WHO. (2022). *EARS: Early AI-supported response system*.
23. WHO. (2023a). *Immunization Agenda 2030: A global strategy to leave no one behind*. World Health Organization.
24. WHO. (2023b). *WHO partners with digital platforms to counter misinformation*.